

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 1 kwietnia 2003 r.

36019

RPO-404182-I/02/MB

Pan
Leszek Miller
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

W marcu 2002 r. zwróciła się do mnie obywatelka, członek Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie statusu Polskich Norm w świetle ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1198). Zainteresowana wskazała wówczas artykuł autorstwa ówczesnego Prezesa PKN, w którym prezentował on pogląd o wyłączeniu Polskich Norm spod reżimu prawnego ww. ustawy. W związku z wątpliwościami wobec takiego stanowiska Prezesa PKN, a także w przekonaniu, że Polskie Normy należy uznać z informację publiczną w rozumieniu przepisów ww. ustawy, w maju 2002 r. skierowałem do Prezesa pismo wyrażające moją odmienną od stanowiska Prezesa opinię w sprawie Polskich Norm. W piśmie tym wyraziłem m. in. pogląd, że nie budzi wątpliwości fakt, że Polskie Normy winny być uznane za dokumenty urzędowe w rozumieniu ustawy, a co za tym idzie, za dokumenty podlegające upublicznieniu. Nie ulega również wątpliwości, że działalność Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, jako państwowej jednostki organizacyjnej, jest działalnością publiczną i jako taka podlega reżimowi ww. ustawy. Nadto, jak wynikało wprost z mocy wówczas obowiązującej ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. o normalizacji (Dz. U. nr 55 poz. 251 z późn. zm.), Polski Komitet Normalizacyjny jest odpowiedzialny za publikację Polskich Norm, ich rozpowszechnianie i informację o nich.

Działania takie nie mogą mieć jednak charakteru komercyjnego, skoro Polskie Normy opłacane są w 100 % z pieniędzy publicznych.

Podnosiłem wówczas również, że także w świetle nowej ustawy z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz. U. Nr 169, poz. 1386), która miała wejść w życie z dniem 1 stycznia 2003 r., PKN jest krajową jednostką organizacyjną, budżetową. Regulacja z art. 5 ust. 5, zgodnie z którą Polskie Normy korzystają z ochrony jak utwory literackie, a autorskie prawa majątkowe do nich przysługują krajowej jednostce normalizacyjnej, nie może jednak być rozumiana, jako prawo PKN do pobierania komercyjnych opłat za Polskie Normy. Podkreśliłem też, że nie kwestionuję samej zasady pobierania opłat. Opłaty te winny jednak obejmować koszt wykonania kserokopii i użytych w tym celu materiałów, a nie być ustalane dowolnie przez PKN. Takie komercyjne ustalanie cen nie da się bowiem pogodzić z oczywistym statusem PKN - państwowej jednostki organizacyjnej, finansowanej z budżetu państwa.

Podkreślić też należy, że w świetle poglądu wyrażonego przez Naczelnego Sąd Administracyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 września 2002 r. sygn. akt II SA 1903/02, na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy bezspornym było, iż Polskie Normy stanowiły informację publiczną w rozumieniu przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Pomimo dwukrotnego zwracania się do Prezesa PKN o zmianę niezgodnego z prawem stanu, do końca podtrzymał On poprzednio prezentowane stanowisko i odmówił uznania za właściwą mojej argumentacji przemawiającej za uznaniem Polskich Norm za informację publiczną. Wszystkie moje zarzuty i argumenty zostały odrzucone.

W tej sytuacji zwracam się do Pana Premiera z prośbą o podjęcie - w duchu poszanowania praw i wolności obywateli - działań w celu zlikwidowania niezgodnych z prawem praktyk PKN.

W załączeniu przesyłam prowadzoną z Prezesem PKN korespondencję w przedmiotowej sprawie.

Z wyrazami szacunku

/-/

Zał. - plik